

Opinie

Nooit meer oorlog!?! (Opinie)

Actualiteit

BRUSSEL 31/01 - Nooit gedacht dit nieuwe jaar te beginnen onder de dreiging van een oorlog op het Europese land. Als lid van International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) met een Vlaams-Nederlandse* afdeling en een Brussels-Waalse afdeling* zet ik mij al jaren in voor de vredesbeweging: voor een geweldloze opvoeding en omgang tussen onze soortgenoten en voor een kernwapenvrije wereld. Voor de jaarwisseling schreef ik een column voor Artsen voor Vrede waarvan ik graag hier op dit Mediquality een aantal aspecten deel als uitnodiging voor reflectie. Ik schreef het naar aanleiding van de medische contacten die ik had in het onthaalcentrum met vluchtelingen uit Oekraïne en het verblijf van twee kinderen, Sasha en Yasya, in de school van mijn kleinkinderen.

Na vier maanden verblijf in de school werd er nog nauwelijks gesproken over Oekraïne en de oorlog in de praatrondes van de derde en vierde leefgroep met kinderen van 8 tot 12 jaar. Toen Sasha en Yasya recent vertelden dat hun mama beslist had terug te keren, werd het opnieuw hét gespreksonderwerp. "Omdat we onze papa zo erg missen", leggen ze uit. Ze gaan niet terug naar de stad Dnipro waar ze vandaan komen. Ze zullen wonen in een stad waar het veiliger is, ergens in het midden van Oekraïne, Cherkasy, waar hun papa nu ook verblijft.

Mijn kleinkinderen kunnen het zich niet voorstellen dat hun papa's zouden vechten. Hun papa's hebben nooit 'legerdienst' gedaan. In de school is niemands vader bij het leger. Geweldloze opvoeding staat in hun Freinetschool centraal, met altijd opnieuw proberen communiceren en overleggen als er zich kleine of grote ruzies en conflicten voordoen.

De papa's van de Oekraïense meisjes waren ook niet bij het leger. Ze werden opgeroepen om mee te vechten. "Zouden mijn zonen zich verzetten tegen een oproepingsbevel?" vraag ik mij af in de column. Ze stellen alleszins mijn pacifisme in

vraag nu het voor de eerste keer voor hen zo dichtbij komt ... "Jij hebt nog legerdienst geweigerd, gevolgd door burgerdienst", zegt een van mijn zonen op wat schalkse toon, "zou jij je nu nog zo activistisch inzetten als de oorlog zo dreigend dicht is en zich al laat voelen in ons dagelijks crisisleven?"

Het verzet tegen oorlogspolitiek wordt op hun sociale media blijkbaar als "vals pacifisme" beschouwd. "Wat is er vals aan het bepleiten van niet-militaire oplossingen om een desastreuze en dodelijke escalatie te voorkomen?" vraag ik. We wisselen informatie uit om elkaar te begrijpen en te ondersteunen.

De vredesbeweging krijgt het verwijt dat ze zich desolidariseert maar toch denk ik dat die vredesbeweging principieel moet blijven in haar verzet tegen het militarisme en het wapengekletter. Ze moet blijven herhalen dat "oorlog een gesel is voor de mensheid", zoals het in de preambule van het Handvest van de Verenigde Naties luidt. Ze moet blijven benadrukken dat een diplomatieke uitweg altijd mogelijk is. Dat betekent niet dat er geen begrip kan zijn voor het legitiem gewapend verzet conform het oorlogsrecht, maar het inzicht moet blijven: oorlog en wapens vormen het probleem, niet de oplossing en elk militair conflict biedt opportuniteiten voor een politieke uitweg.

"Hun papa twijfelde lang omdat hij meer heil zag in de Oekraïense Pacifistische Beweging waarvan de activisten om principiële redenen weigeren om in het leger te gaan", vertelde de Oekraïense mama mij bij de intake in Gent. "Mijn man verdedigde een politieke oplossing maar wou ook niet de verwijten van landverraad, dus meldde hij zich ook maar mee aan. Ik heb hem zelfs aangemoedigd en mochten we geen kinderen hebben dan zou ik meestrijden. Ik vraag me af of je niet hetzelfde zou doen als je Oekraïense collega die nu terug naar zijn, ons land is om mee te helpen, mee te strijden als het moet ... ". Ik heb er toen niet op geantwoord, alleen met respect geluisterd zoals ik ook nu na vier maanden luister naar de beweegredenen van haar terugkeer. Ze acht het veilig genoeg en ze wil zich mee inzetten voor een pacifistisch overleg maar als het niet anders kan en moet, wil ze meestrijden...

Ik had nooit gedacht dit nieuwe jaar 2023 zo herinnerd en bezwaard te worden als toen ik zelf jong was en voor de keuze stond van al dan niet legerdienst te weigeren. De oorlog in Vietnam zorgde toen ook voor honderdduizenden nutteloze slachtoffers van mijn leeftijd...

De column kan je [hier](#) lezen met een oproep om deze blijvend noodzakelijke vereniging te ondersteunen of lid te worden in Vlaanderen, Brussel of Wallonië.

* [Vlaams-Nederlandse](#) en [Brussels-Waalse afdeling](#)